

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

СОЦІАЛЬНО-ЗНАЧИМІ НЕІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

заочна форма
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

229 «Громадське здоров'я»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Громадське здоров'я»

Другого /магістерського/ рівня вищої освіти

Курс 1-й

Силабус освітнього компоненту розглянуто на засіданні кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем громадського здоров'я

Протокол від.
“27” серпня 2024 року № 14

Протокол від.
“28” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Огнєв Віктор Андрійович – завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, д.мед.н., проф.;

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Усенко Світлана Георгіївна – доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к. мед. н.;

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

3. Трегуб Павло Олегович – доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, доктор філософії.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

4. Галічева Антоніна Сергіївна – асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.мед.н.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Дані про викладачів, що викладають освітній компонент

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Огнєв Віктор Андрійович , д. мед. н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	Громадське здоров'я, Основи громадського здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика, Організація медико-соціального наукового дослідження, Комунікація в сфері охорони здоров'я Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk ACU: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4918 ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7319-1424 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208735130
Контактний телефон	+38-099-95-47-120, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	va.ohniev@knmu.edu.ua
Консультації	понеділок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Пересипкіна Тетяна Валентинівна , професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, д.мед.н., професор
Контактний тел.	057-707-73-20
Е-mail:	tv.peresypkina@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	вівторок 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Усенко Світлана Георгіївна , к. мед. н., доц., доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	Громадське здоров'я, Міжнародні організації в системі охорони здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика, Соціально-значимі неінфекційні хвороби Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk ACU: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=791 ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1438-0668 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=572183471

	71 Науковці України: http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0031829
Контактний телефон	+38-050-343- 24-36, 057-707-73-88
Корпоративна пошта викладача	sh.usenko@knmu.edu.ua
Консультації	вівторок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Лісова Ганна Володимирівна доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.мед.н.
Контактний тел.	+38-050-325-95-25
Е-mail:	hv.lisova@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	вівторок 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Найважливіші соціально-значимі неінфекційні хвороби» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі ОПП) та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я», ОПП – «Громадське здоров'я».

Опис освітнього компоненту (анотація) передбачає опанування основні ознаки соціально-значимого захворювання, фактори ризику виникнення соціально значимих захворювань. Знати перелік соціально значимих захворювань, ознайомитися з захворюваннями системи кровообігу; злоякисними новоутворюваннями, нещасними випадками, травмами, отруєннями; цукровим діабетом, ожирінням; психічними розладами; туберкульозом, ВІЛ-інфекцією/СНІДом; наркоманіями, алкоголізмом і нікотиноманіями та особливостями нормативно-правового забезпечення при наданні допомоги хворим з даними захворюваннями, вивчити особливості організації надання первинної, спеціалізованої та вузькоспеціалізованої медичної допомоги, стаціонарної та екстреної, а також паліативної та хоспісної допомоги цієї групі хворих, ознайомитись з особливостями організації медичної експертизи втрати працездатності. Знати глобальний план дій ВООЗ з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними на 2013-2020 рр., заходи щодо зниження соціальної значимості захворювань даної групи.

Вивчення даного освітнього компоненту є одним з невід'ємних компонентів підготовки висококваліфікованого спеціаліста у сфері громадського здоров'я, що має системне уявлення про організацію та надання медичної допомоги при соціально-значимих захворюваннях в країні та здатен застосовувати ці знання для здійснення професійної діяльності в сфері громадського здоров'я.

Предметом вивчення освітнього компоненту є: вивчення медико-соціальних особливостей найважливіших соціально-значимих неінфекційних захворювань в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: «Найважливіші соціально-значимі неінфекційні хвороби» інтегрується з освітніми компонентами: «Основи громадського здоров'я», «Організація протиепідемічних заходів», «Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення», «Екологія людини, токсикологія, фізіологія та біохімія стресових факторів зовнішнього середовища», «Соціально-значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби», а також вибіркового освітніх компонентів «Міжнародні організації в забезпеченні охорони здоров'я», «Етичні норми в громадському здоров'ї», «Глобалізація та її вплив на соціальні процеси», «Основи доказової медицини», «Формування здорового способу життя населення».

Пререквізити: вивчення освітнього компоненту передбачає опанування теоретичних знань та практичних навичок з організації та надання медичної допомоги хворим на соціально-значимі неінфекційні

хвороби та їх застосування у здійсненні практичної діяльності фахівця з громадського здоров'я, зокрема студенти мають ознайомитися з основними ознаками поняття «соціально значиме захворювання»; чим визначається медико-соціальне значення соціально значимих захворювань; з'ясувати сучасні проблеми забезпечення медико-санітарної допомоги населенню з данною патологією; вивчити нормативно-правові документи щодо організації медичної допомоги хворим на соціально-значимі неінфекційні хвороби;

Постреквізити: вивчити сучасний стан та перспективи реформування медичної допомоги хворим на соціально-значимі неінфекційні; ознайомитися з основними засадами та особливостями організації надання первинної, позалікарняної (спеціалізованої та вузькоспеціалізованої), стаціонарної медичної допомоги, екстреної (швидкої) медичної допомоги цієї групі хворих; засвоїти зміст та засади аналізу чинників розвитку соціально-значимих захворювань; ознайомитися з сучасною системою «Електронне здоров'я» та вивчити особливості використання електронних засобів в організації та наданні медичної допомоги хворим на соціально-значимі неінфекційними хворобами в сучасних умовах.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Для успішного проходження курсу студентові необхідно вчасно виконувати всі завдання викладача, при виявленні питань чи проблем з їх виконанням завчасно звертатися до викладача.

Вивчення освітнього компоненту завершується заліком, тому в процесі вивчення різних тем студенту доцільно звертати увагу на питання, що виносяться на залік.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є оволодіння здобувачами вищої освіти медико-соціальним значенням найважливіших неінфекційних захворювань та факторами, які призвели до широкого поширення їх серед населення економічно розвинених країн світу та України. Охарактеризувати особливості організації медико-санітарної допомоги хворим на ці захворювання, нормативно-правового регулювання допомоги, а також опанування навичок використання цих знань в здійсненні професійної діяльності. .

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

Вивчення поняття «соціально значимі захворювання» та історію його виникнення; «неепідемічний» та «епідемічний» типи патології населення; основні ознаки поняття «соціально значиме захворювання»; чим визначається медико-соціальне значення соціально значимих захворювань;

Знати фактори виникнення проблеми соціально значимих захворювань; основні соціально значимі захворювання; характеристику захворювань системи кровообігу як медико-соціальної проблеми; злоякісних новоутворень як медико-соціальної проблеми; травматизму як медико-соціальної проблеми; цукрового діабету як медико-соціальної проблеми; ожиріння як медико-соціальної проблеми;

Крім того знати характеристику психічних розладів як медико-соціальної проблеми; туберкульозу як медико-соціальної проблеми; ВІЛ-інфекції / СНІДу як медико-соціальної проблеми; наркоманії як медико-соціальної проблеми; алкоголізму як медико-соціальної проблеми; нікотинomanії як медико-соціальної проблеми; заходи щодо зниження розповсюдження соціально значущих захворювань;

Глобальні цілі відповідно до Глобального плану дій ВООЗ з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними на 2013-2020 рр.

Працювати з нормативно-правовими документами у сфері охорони здоров'я; працювати з інформацією з різних джерел щодо надання медичної допомоги при соціально значимих неінфекційних захворюваннях. Визначати проблеми, стан та перспективи надання цієї допомоги; застосовувати знання з організації охорони здоров'я в країні, особливостей надання медичної допомоги при соціально-значимих неінфекційних захворюваннях в Україні в цілому та за основними її напрямками для аналізу ситуації, виявлення проблем та складних питань, а також розробки та впровадження заходів в громадському здоров'ї, визначення сфер та організацій системи охорони здоров'я, що можуть бути задіяні в наданні цієї допомоги, налагодження між секторальною взаємодією; аналізувати діяльність системи охорони здоров'я за різними рівнями та напрямками, належним чином координувати діяльність у сфері громадського здоров'я з особливостями організації надання медичної допомоги населенню з соціально-значимими неінфекційними захворюваннями та розробляти пропозиції та заходи щодо її покращення, підвищення ефективності системи громадського здоров'я на цій основі; застосовувати методики оцінки якості медичної допомоги населенню з соціально-значимими неінфекційними захворюваннями та розробляти відповідні рекомендації та заходи щодо її удосконалення.

1.3. Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

-інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, застосування наукових теорій та аналітичних методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

-загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

-спеціальні (фахові, предметні):

- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я;
- здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження;
- здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я;
- здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу;
- здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я;
- здатність здійснювати викладання основ громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня, планувати та здійснювати заходи, спрямовані на розбудову належного рівня кадрових ресурсів для громадського здоров'я;
- здатність здійснювати викладання основ громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня, планувати та здійснювати заходи, спрямовані на розбудову належного рівня кадрових ресурсів для громадського здоров'я.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – Здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в сфері охорони здоров'я на відповідній посаді

ПРН 2 – Знання у сфері громадського здоров'я та організації системи охорони здоров'я, розробки і впровадження належних заходів забезпечення здоров'я населення

ПРН 4 – Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я

ПРН 5 – Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу

ПРН 6 – Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз

впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації, отриманій із систем епідеміологічного нагляду

ПРН 9 – Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення

ПРН 10 – Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення

ПРН 11 – Розробляти заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань та сприяти їх реалізації на практиці

ПРН 18 – Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи

ПРН 20 – Здатність розширювати розуміння засад сфери громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня та реалізовувати заходи, спрямовані на розвиток кадрового потенціалу

ПРН 21 – Здатність здійснювати наставництво та сприяти безперервному професійному розвитку фахівців з громадського здоров'я

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- Соціальні навички
- Лідерські якості
- Способи мислення

Навчання зо ОП дозволяє здобути соціальні навички як через фахові освітні компоненти, які містять в собі соціальні елементи для роботи за напрямом освітнього компоненту, блоку вибіркового освітніх компонентів (які сприяють розвинення та вдосконалення способів мислення, професійних, світоглядних, громадських якостей, морально-етичних цінностей), так і через проходження практики, під час якої здобувачі освіти навчаються демонструвати толерантність, емпатію, вміння налагоджувати співробітництво з пацієнтом/клієнтом, колегами, проявляти лідерські якості, працювати в критичних умовах та логічно і системно мислити.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 229 «Громадське здоров'я» (шифр і назва)	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр

		1-й
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 14 самостійної роботи студента - 76	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: «Громадське здоров'я»	Лекції
		2 год.
		Практичні, семінарські
		12 год.
		Самостійна робота
		76 год
		Індивідуальні завдання
		год
		Вид контролю:
		Залік

2.1. Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Основні ознаки поняття «соціально значимі захворювання» та їх медико-соціальне значення.	2	Оф-лайн, Он-лайн
	Всього лекційних годин	2	

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми навчання
1	Основні ознаки поняття «соціально значимі захворювання» та їх медико-соціальне значення.	1	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
2	Фактори ризику виникнення проблеми соціально значимих	2	Презентація, бесіда,	ПК: Усне, письмове

	захворювань. Перелік соціально значимих захворювань.		розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
3	Захворювання системи кровообігу, їх профілактика та організація медичної допомоги хворим.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
4	Злоякісні новоутворення, їх профілактика та організація медичної допомоги хворим.	1	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
5	Нещасні випадки, травми, отруєння, їх профілактика та	1	Презентація, бесіда,	ПК: Усне, письмове

	організація медичної допомоги хворим.		розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
6	Цукровий діабет, його профілактика та організація медичної допомоги хворим.	1	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
7	Ожиріння, його профілактика та організація медичної допомоги хворим	1	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
8	Заходи щодо зниження соціальної значущості захворювань даної	2	Презентація, бесіда,	ПК: Усне, письмове

	групи. Глобальний план дій ВООЗ з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними на 2013-2020 рр.		розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання Підсумковий контроль: залік,
	Підсумковий контроль	1		Підсумковий контроль: залік,
	Всього годин практичних занять	12		

2.2.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основні ознаки поняття «соціально значущі захворювання» та їх медико-соціальне значення.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
2	Фактори ризику виникнення проблеми соціально значущих захворювань. Перелік соціально значущих захворювань.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль:

				залік
3	Захворювання системи кровообігу, їх профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
4	Злоякісні новоутворення, їх профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
5	Нещасні випадки, травми, отруєння, їх профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
6	Цукровий діабет, його профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
7	Ожиріння, його профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове

				опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
8	Психічні розлади, їх профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
9	Туберкульоз, його профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
10	ВІЛ-інфекція/СНІД, його профілактика та організація медичної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
11	Наркоманія, алкоголізм та нікотиноманія, їх профілактика та організація медико-соціальної допомоги хворим.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль:

				залік
12	Заходи щодо зниження соціальної значущості захворювань даної групи. Глобальний план дій ВООЗ з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними на 2013-2020 рр.	6	Лекція, презентація	Поточний контроль: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік
	Підсумкове заняття	4		
	Всього	76		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми освітнього компоненту та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД):
Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно згідно інструкції «З оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021.

Підсумковий бал за ЗНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ЗНД включається також оцінка за виконану індивідуальну роботу. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за загальну навчальну діяльність (ЗНД) у багатобальну шкалу, для освітнього компоненту, що завершується заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компоненту, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134

4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання підсумкового заняття.

Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться за розкладом, під час останнього заняття. Підсумкове заняття передбачає тестові завдання, які виносяться на ПЗ і повинні бути розглянуті в повному обсязі на практичних заняттях з роз'ясненням їх навчальної сутності, тощо.

Оцінювання освоєння практичних навичок, наведені у таблиці 2 «Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з освітнього компоненту», зокрема оцінювання практичних навичок, що додаються.

Таблиця 2

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з освітнього компоненту

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість

	яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Під час оцінювання знань здобувача, що входять до підсумкового заняття (ПЗ) виставляється оцінка за національною шкалою, яка рахується як оцінка за ЗНД. (таблиця 3)

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише здобувачам, яким зараховані усі заняття включаючи підсумкове заняття.

3.2. Питання до заліку:

1. Визначити поняття «соціально значущі захворювання» та історія його виникнення.

2. Охарактеризувати «неепідемічний» та «епідемічний» типи патології населення.

3. Назвати основні ознаки поняття «соціально значущі захворювання».

4. Чим визначається медико-соціальне значення соціально значущих захворювань?

5. Назвати фактори виникнення проблеми соціально значущих захворювань.

6. Перерахувати основні соціально значущі захворювання.

7. Дати характеристику захворювань системи кровообігу як медико-соціальної проблеми.

8. Дати характеристику злоякісних новоутворень як медико-соціальної проблеми.

9. Дати характеристику проблеми травматизму як медико-соціальної проблеми.

10. Дати характеристику проблеми цукрового діабету як медико-соціальної проблеми.

11. Дати характеристику проблеми ожиріння як медико-соціальної проблеми.

12. Дати характеристику проблеми психічних розладів як медико-соціальної проблеми.

13. Дати характеристику проблеми туберкульозу як медико-соціальної проблеми.

14. Дати характеристику проблеми ВІЛ-інфекції / СНІДу як медико-соціальної проблеми.

15. Дати характеристику проблеми наркоманії як медико-соціальної проблеми.

16. Дати характеристику проблеми алкоголізму як медико-соціальної проблеми.

17. Дати характеристику проблеми нікотинomanії як медико-соціальної проблеми.

18. Назвати заходи щодо зниження соціально значущих захворювань.

19. Назвати Глобальні цілі відповідно до Глобального плану дій ВООЗ з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними на 2013-2020 рр.

20. Профілактика та міжсекторальне співробітництво в системі громадського здоров'я. Види профілактики. Профілактичні програми в охороні здоров'я.

21. Завдання та зміст роботи центрів громадського здоров'я, їх структурних підрозділів з профілактики та формування здорового способу життя, взаємодія з іншими закладами охорони здоров'я.

3.3. Контрольні питання

1. Дайте визначення поняттю «соціально значущі захворювання».

2. Яка історія виникнення терміну «соціально значущі захворювання».

3. Охарактеризуйте «неепідемічеський» «епідемічний» типи патології населення.

4. Назвіть основні ознаки поняття «соціально-значущі захворювання».

5. Чем визначається медико-соціальне значення соціально-значущих захворювань?
6. Назвіть чинники виникнення проблеми соціально значущих захворювань.
7. Перечисліть основні соціально-значущі захворювання.
8. Дати характеристику захворювань системи кровообігу як медико-соціальної проблеми.
9. Які етапи надання медичної допомоги хворим з захворюваннями системи кровообігу?
10. Дати характеристику злоякісних новоутворень як медико-соціальної проблеми.
11. Які етапи надання медичної допомоги хворим злоякісними новоутвореннями?
12. Дати характеристику проблеми травматизму.
13. Як надається медико-санітарна допомога хворим з тавмами?
14. Дати характеристику проблеми цукрового діабету.?
15. Як надається медико-санітарна допомога хворим з цукровим діабетом?
16. Дати характеристику проблеми ожиріння.
17. Як надається медико-санітарна допомога хворим з ожирінням?
18. Дати характеристику проблеми психічних розладів.
19. Як надається медико-санітарна допомога хворим з психічними розладами?
20. Яка профілактика туберкульозу як медико-соціальної проблеми.
21. Як здійснюється профілактика ВІЛ-інфекції / СНІДу як медико-соціальної проблеми.
22. Як здійснюється профілактика наркоманії як медико-соціальної проблеми.
23. Як здійснюється профілактика алкоголізму як медико-соціальної проблеми.
24. Як здійснюється профілактика нікотиноманії як медико-соціальної проблеми.
25. Які основні заходи щодо зниження соціально значущих захворювань.
26. Які розроблені Європейські ініціативи з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними.
27. Профілактика та міжсекторальне співробітництво в системі громадського здоров'я.
28. Яка роль та значення центрів громадського здоров'я з профілактики та формування здорового способу життя серед населення.

3.4. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з освітнього компоненту «Найважливіші соціально-значимі

неінфекційні хвороби» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними; вивчення нормативних документів, рекомендованих для вивчення різних тем освітнього компоненту; роботи з електронною системою; виконання індивідуальних завдань.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 10 днів до початку навчальної сесії.

Завдання (теми) для індивідуальної роботи здобувачі вищої освіти обирають із запропонованого переліку. Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно запропонувати тему для виконання індивідуального завдання, спираючись на сферу своїх наукових інтересів або практичної діяльності, при цьому вони мають узгодити її з викладачем.

Критерії оцінювання індивідуального завдання. Робота повинна мати обсяг 10-16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань. Робота має бути структурована та містити перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог. Робота має бути подана на перевірку у визначені строки.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

Теми індивідуальних творчих завдань:

1. Соціально значущі захворювання та їх ознаки.
2. Основні фактори ризику виникнення проблеми соціально значущих захворювань.
3. Профілактика захворювань системи кровообігу як медико-соціальної проблеми.
4. Профілактика злоякісних новоутворень як медико-соціальної проблеми.
5. Профілактика травматизму як медико-соціальної проблеми.
6. Профілактика цукрового діабету як медико-соціальної проблеми.
7. Профілактика ожиріння як медико-соціальної проблеми.
8. Профілактика психічних розладів як медико-соціальної проблеми.
9. Профілактика туберкульозу як медико-соціальної проблеми.
10. Профілактика ВІЛ-інфекції / СНІДу як медико-соціальної проблеми.
11. Профілактика наркоманії як медико-соціальної проблеми.
12. Профілактика алкоголізму як медико-соціальної проблеми.
13. Профілактика нікотинomanії як медико-соціальної проблеми.
14. Основні заходи щодо зниження соціально значущих захворювань.

15. Європейські ініціативи з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними.
16. Профілактика та міжсекторальне співробітництво в системі громадського здоров'я.
17. Роль та значення центрів громадського здоров'я з профілактики та формування здорового способу життя серед населення.

3.5. Правила оскарження оцінки

Правила оскарження прописані в «Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету» №35/2020 від 30.09 2020 року.

Апеляція - оскарження здобувачами освіти результатів підсумкового контролю.

Апеляція результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Головне завдання апеляційної процедури - подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів освіти, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення сприятливих умов для розвитку та реального забезпечення законних прав і інтересів осіб, які навчаються.

Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на отриману підсумкову оцінку, то виставлена з освітнього компоненту. Незадовільні оцінки, отримані здобувачем освіти у разі відсутності на підсумковому контролі без поважної причини (відповідно до встановленого в університеті порядку). оскарженню не підлягають.

Спірні питання стосовно оцінок, отриманих при складанні атестації, розглядаються екзаменаційною комісією.

2 Порядок створення та склад апеляційної комісії

Апеляційна комісія створюється для вирішення спірних питань, які виникли під час здійснення підсумкового контролю, і розгляду апеляції здобувачів освіти ХНМУ.

До складу апеляційної комісії входить проректор з наукової або науково-педагогічної роботи, директор навчально-наукового інституту якості освіти, начальник навчально-методичного відділу, керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури, гарант освітньої програми, науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації відповідної освітньої програми (в т. ч. ті що викладають освітній компонент оцінка з якої є спірною, але не проводили підсумковий контроль у даного здобувача), представники студентського самоврядування. Склад апеляційної комісії не менше 5 осіб.

3. Порядок подання заяви про апеляцію

До початку проведення підсумкового контролю керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури доводить до відома здобувачів освіти зміст цього Положення.

Подання заяви про апеляцію (далі - заява) здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного дня після оголошення результатів складання підсумковою контролю

Здобувач освіти подає заяву до відповідного деканату, інституту, відділу аспірантури, докторантури і клінічної ординатури па якому він навчається. Керівник даного підрозділу реєструє заяву у навчально-методичному відділі іа надає її на підпис ректора, готує проєкл наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу освіт и дату і' місце засідання апеляційної комісії.

Якщо здобувач освіти, який оскаржує результати підсумкового контролю, бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються).

Заява повинна бути розглянута па засіданні апеляційної комісії не пізніше двох наступних робочих днів після її подання.

4 Порядок розгляду заяв

Заяви розглядаються під час засідання апеляційної комісії. На одному засіданні апеляційної комісії може розглядатись декілька заяв.

Здобувач освіти, який подавав заяву, має право бути присутнім на усіх засіданнях апеляційної комісії при розгляді ного заяви. У випадку його відсутності секретарем комісії у протокол засідання повинен бути зроблений відповідний запис.

Для розгляду заяви, керівником відповідного деканату, інституту, завідувачем аспірантури, докторантури і клінічної ординатури до апеляційної комісії подаються оригінали письмових робіт здобувача освіти з підсумкового контролю, роздрукований варіант комп'ютерного тестування, журнали обліку роботи академічної групи тощо.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився у письмовій формі, повторне чи додаткове опитування здобувача освіти апеляційною комісією заборонено. Апеляційна комісія розглядає та аналізує письмову роботу керуючись критеріями оцінювання відповідного освітнього компоненту.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився в усній формі здобувачу освіти, за рішенням апеляційної комісії, може бути надана можливість повторно скласти підсумковий контроль піл час засідання апеляційної комісії за новим білетом, з комплекту білетів з освітнього компоненту. Для об'єктивності та прозорості білет, за яким здобувач освіти вперше складав підсумковий контроль, вилучається з комплекту.

Рішення апеляційної комісії приймаються більшістю голосів від загального складу комісії. У разі рівної кількості голосів "за" та "проти" приймається рішення, яке підтримав голова комісії.

Результатом розгляду заяви «прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:

- попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і не змінюється;

- попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі не відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до діючої в ХНМУ шкали оцінювання результатів підсумкового контролю), але не нижчої за отриману на підсумковому контролі, за яким подана заява.

Якщо в результаті розгляду заяви апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача освіти виставляється відповідно до шкали оцінювання результатів підсумкового контролю ХНМУ спочатку в протоколі засідання апеляційної комісії, а потім змінюється коректурним способом - в письмовій роботі, у відомості успішності та заліковій книжці (індивідуальному навчальному плані) здобувачем освіти.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» студенти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Якщо студент пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо студент не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо студент не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку студент має перескласти викладачеві у вільний час викладача і студента, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості студентів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,

- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм. Під час занять студенти мають бути вдягнені в медичні халати (професійний одяг).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої, інші напої окрім води, а також наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і

території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

1. Загальні положення

Кодекс академічної доброчесності Харківського національного медичного університету, який затверджено наказом ХНМУ від 27.08.2019 року № 305 (далі – Університет) розроблено з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок доброчесної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Основними завданнями впровадження політики академічної доброчесності в Університеті є: попередження та усунення випадків академічного шахрайства серед студентів та викладачів Університету, виховання негативного відношення до плагіату, проведення постійної цілеспрямованої роботи щодо розвитку у здобувачів освіти академічної доброчесності.

Даним Кодексом встановлено принципи академічної доброчесності в освітньому процесі, права та обов'язки учасників академічного процесу, види порушень академічної доброчесності та порядок їх усунення.

Викладачі, дослідники і студенти, які виявляють прагнення до академічної доброчесності повинні стати зразком для наслідування й підвищувати стандарт освітньої та наукової діяльності в цілому. Порушення правил академічної доброчесності не повинні негативно впливати на репутацію Університету й зменшувати цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Кодекс розроблено на підставі вимог чинного законодавства: на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про запобігання корупції». При формуванні документу було використано нормативно-правову базу Кабінету Міністрів України, інформацію з міжнародних публікацій Ради Європи; враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо впровадження етичних кодексів в українських ЗВО.

Метою даного Кодексу, в рамках навчального (освітнього) процесу та наукової діяльності, є популяризація принципів академічної доброчесності серед співробітників та здобувачів вищої освіти.

Основними принципами академічної доброчесності в освітньому процесі є:

Законність. У своїй діяльності дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

Науковість. Об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, наукові досягнення, ознайомлювати з науковими методами.

Чесність та порядність. Не допускати використання неправдивих тверджень.

Взаємна довіра. Вільний обмін ідеями та інформацією.

Ввічливість та толерантність. З повагою та доброзичливістю ставитися до інших, їхніх думок, поглядів, переконань.

Справедливість та об'єктивність. Неупереджене ставлення один до одного, об'єктивна оцінка результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності, неупереджено розглядати дискусійні питання, без особистих уподобань або вигоди.

Компетентність й професіоналізм. Передбачає наявність аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, високу організацію праці.

Добросовісність та відповідальність. Брати відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання.

Партнерство та взаємодопомога. Сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

Безпека та добробут. Діяльність учасників освітнього процесу не повинна приводити до виникнення загроз їхньому життю, здоров'ю та майну Університету.

Соціальна справедливість та рівність. Рівний доступ до освіти незалежно від раси, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації,

політичних, релігійних переконань, етнічного, соціального походження, стану здоров'я.

Демократичне управління. Управління системою вищої освіти та Університетом повинні здійснюватися із залученням усіх відповідних учасників освітнього процесу при етичному виконанні керівництвом університету своїх повноважень на всіх ланках.

Якісна освіта. Самовдосконалення та вдосконалення системи освіти. Усі учасники академічного процесу підтримують ідею найвищої можливої якості освіти, докладаючи максимум зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, у тому числі через власний професійний розвиток.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. - Вид. 3 – Вінниця: «Нова книга», 2013. – 560 с.

2. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim and Chorh Chuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.

3. Medical Statistics at a Glance Text and Workbook. Aviva Petria, Caroline Sabin. – Wiley-Blackwell, 2013. – 288 p.

4. Збірник тестових завдань до державного випробування з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / В.Ф. Москаленко та ін. / за ред. В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 200 с.

5. Тестові завдання з соціальної медицини, організації охорони здоров'я та біостатистики : навч. посібн. для студентів мед. ф-тів / за ред. В.А. Огнєва. – Харків : Майдан, 2005. – С. 141–148.

6. Методичні рекомендації кафедри

7. Лекційний курс кафедри.

Допоміжна

- Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. - ELSEVIER., 2017. – 450 p.

- Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.

- Primer of Biostatistics, Seventh Edition. Stanton A. Glantz – McGraw-Hill Education, 2012. – 320 p.

- Health economics: textbook. – Vinnytsia: Nova Knyga, 2010. – 112 p.

- Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань / В.М.

- Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я. Навч. посібник. – Вінниця: Нова книга, 2012 – 200 с.

- Методи соціальної медицини / під ред. О.М. Очередько, О.Г. Процек. – Вінниця: Тезис, 2007. – 410 с.
- Населення України. Демографічний щорічник. – К.: Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua).
- Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – К.: «Здоров'я», 2002. – 359 с.
- Програмні тестові питання з соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 316 с.
- Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України IV рівня акредитації. – К.: Книга плюс, 2010. – 328 с.
- Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2017. – 516 с.

7. Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
3. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
4. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
5. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
6. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
7. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
8. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
9. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
10. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_t_ext.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_tekt.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx